

מי הם אותם צמחים קוצניים ונפוחים שאת שמם אנו נושאים בגאווה?

קקטוסים (משפחת הצברים, Cactaceae) הם סוקולנטים, צמחים בשרניים האוגרים נוזלים בחלקי הצמח השונים, מה שמאפשר להם להתקיים בבתי גידול יובשניים. תפוצתם שמאפשר להם להתקיים בבתי גידול יובשניים. תפוצתם העיקרית במדבריות העולם החדש (אמריקה). משפחת הצברים התפתחה לפני כ-30 מיליון שנה, ומונה כיום כ-150 סוגים ומעל 2,200 מינים. אחד המאפיינים המובהקים של המשפחה הם אראולות (areoles), מעין גבעולים מנוונים, שמהם יוצאים הקוצים והפרחים. בחלק מהמינים הקוצים אינם משמשמים רק להגנה אלא גם יוצרים מיקרו-אקלים לח מסביב לצמח, ואף מסייעים להפצתו. לבני המשפחה מקום חשוב בתרבות וברפואה העממית ביבשת אמריקה, וחלקם משמשים גם למאכל.

Opuntia אבר

הסוג הנפוץ והמוכר במשפחת הצברים. בסוג זה קרוב ל-200 מינים, הגדלים בר ברחבי יבשת אמריקה, בקריביים ובגלפגוס. זמן קצר לאחר גילויו, במאה ה-15, הופץ הצבר ברחבי העולם כצמח גינון. לצמחי הצבר שימושים רבים: הפירות וחלקים נוספים נאכלים; מיצוי הגבעולים של כמה מהמינים משמש ברפואה העממית; במינים אחדים קיימים חומרים המעוררים הזיות; ובעבר נשתלו צמחי הצבר כמשוכות לסימון גבולות.

ילידי הארץ מכונים "צברים" כדימוי לפירותיו של הצבר, בעלי מעטה קוצני וקשוח ואישיות רכה ומתוקה.

ממילריה Mammillaria

אחד הסוגים הגדולים במשפחת הצברים מונה למעלה מ-200 מינים, מרביתם במקסיקו. פירוש השם בלטינית הוא "פטמה", כצורת הגבשושיות שעליהן יושבות קבוצות קוצים. השם העממי באנגלית הוא Fishook Cactus או Gactus. Cactus.

רוב הצמחים בסוג זה קטנים, אולם בשל צורתם המגוונת של הקוצים והפריחה הצבעונית סוג זה אהוד מאוד על מגדלי הקקטוסים.

Ferocactus סרוקקטוס

פירוש שמו "קקטוס פראי" בשל קוציו המאיימים.
זהו אחד מ"קקטוסי החבית", קקטוסים עגולים המסוגלים
להגיע לגדלים מרשימים מאוד. בסוג זה קרוב ל-30 מינים
הגדלים בר בדרום ארה"ב ובמקסיקו. בתי הגידול האופייניים
לו הם ואדיות ואזורים נמוכים במדבריות חמים וצחיחים.
בעת שיטפון הצמחים עלולים להיעקר ממקומם, אך הם
מצליחים להתייצב באתר חדש בזכות הקוצים המאונקלים
והחזקים.

אכינופטיט Echinopsis

פירוש השם הוא "דמוי קיפוד" בשל כיסוי הקוצים הצפוף. בסוג זה כ-130 מינים הגדלים באזורים הדרומיים והמרכזיים של אמריקה הדרומית על קרקע חולית או אבנית. פרחיהם גדולים ובולטים במיוחד, והם מגוונים מאוד בצבעם. מינים אחדים של אכינופסיס מכילים את סם ההזיות מסקלין, המשמש בטקסים דתיים ורוחניים וברפואה העממית.

תלוקקטוס Thelocactus

צמחים מסוג זה נפוצים באזורים היובשניים של מקסיקו. הסוג מונה 13 מינים, מרביתם קטנים וצורתם כדורית. מרבית הפרחים גדולים בהשוואה לגודל הצמח, ותקופת פריחתם ממושכת. מקור שמם במילה theles, שמשמעותה "פטמה" ביוונית, בדומה לממילריה, בשל צורת הגבשושיות שעליהן יושבות קבוצות קוצים. מינים אלה נוחים לגידול והם פופולריים מאוד בקרב מגדלי הקקטוסים.

כנרת מנביץ' תוכן וקשרי חוץ, הגן הבוטני יהודה נפתלי אוניברסיטת תל-אביב

עיצוב בולים, חותמת ומעטפה: פיני חמו Stamps, Cancellation & FDC Design: Pini Hamou

Cactus Family

What are those prickly plants that have become the proudly-borne nickname of the native-born Israeli (Tzabar)?!

Cacti (from the family Cactaceae) are succulents fleshy plants that are able to retain water in various parts of the plant, allowing them to flourish in dry habitats. Native to the Americas, they thrive mainly throughout the desert areas of the New World. The cactus family first evolved 30 million years ago and currently comprises some 150 genera and over 2,200 species. A typical characteristic of this family is the presence of areoles, modified branches, from which the spines and flowers sprout. For some cactus species the spines are not only a means of defense, but they also create a moist microclimate around the plant and even help with its dispersal. Members of the cactus family play an important role in folklore and tribal medicine in the Americas, and some are also a source of food.

Opuntia

The most common and familiar genus in the Cactaceae family. This genus has nearly 200 species that grow throughout the Americas, in the Caribbean and in the Galapagos Islands. Shortly after its discovery in the 15th century, the Opuntia was distributed around the world as a garden plant. These plants have many purposes: the fruit and other parts are eaten, juice from the stems of some species is used in folk medicine, a few species have hallucinogenic properties, and in the past Opuntia plants were used to form hedges to mark borders.

Native-born Israelis are referred to as "Sabras", like the fruit that grows on the Opuntia cactus, because they are thought to be prickly and tough on the outside while soft and sweet on the inside.

Mammillaria

One of the largest genera in the cactus family, with more than 200 species, mostly in Mexico. The Latin name means "nipple", deriving from the tubercles that distinguish this genus, and from which the spines sprout. They are commonly known as Fishhook Cactus or Nipple Cactus.

Most of the plants in the Mammillaria genus are small, but due to the diverse shape of their spines and their colorful blossoms this genus is very popular among cactus growers.

Ferocactus

The name of this cactus means "Fierce Cactus" due to its threatening spines. It is one of the "barrel cacti",

076-8873933 : השירות הבולאי - טל: 7178390 שד' הרכס 21, מודיעין 178390 The Israel Philatelic Service - Tel: 972-76-8873933 Sderot HaReches 21, Modi'in 7178390 www.israelpost.co.il • e-mail: philserv@postil.com

which can grow to impressive dimensions. There are nearly 30 species in this genus and they grow wild in the southern U.S. and Mexico. They are typically found in dry riverbeds in hot and arid deserts. Thanks to their strong hooked spines, when uprooted by floods, these cacti are able to relocate in a new location, where water tends to accumulate.

Echinopsis

The name of this cactus means "Hedgehog-like", deriving from its covering of dense spines. This genus has approximately 130 species that grow in the southern and central regions of South America, in sandy or stony habitats. Their large prominent flowers come in many different colors. Some Echinopsis species contain the hallucinogenic substance mescaline, which is used in religious and spiritual ceremonies and in folk medicine.

Thelocactus

These plants are common in the dry areas of Mexico. The genus comprises 13 species, most of which are small and round. The flowers are mostly large in relation to the size of the plant itself and they bloom for extensive periods. The name comes from the word theles, which means "nipple" in Greek, due to the shape of the tubercles on which the groups of spines sprout, similar to the Mammillaria. These species are easy to grow and are very popular among cactus growers.

Kineret Manevich

Public Outreach, Yehuda Naftali Botanic Garden Tel-Aviv University

Issue: F	ebruary 2022 רואר:	הנפקה: פב
Stamp Size (mm):	H 40 1 / W 30 7	מידת הבול (מ״מ):
Plate:	1199	לוח:
Stamps per Sheet:	10	בולים בגיליון:
Tabs per Sheet:	10	שבלים בגיליון:
Method of printing:	Offset אופסט	שיטת הדפסה:
Security Mark: 1	קרוטקסט Microtext	סימון אבטחה: מי
Printer: Carto	or Security Printing, F	דפוס: rance